

tepav

türkiye ekonomi politikaları araştırma vakfı

istikrar enstitüsü

Mali İzleme Raporu

**- 2008 Yılı Mayıs Ayı
Bütçe Sonuçları**

© 2008 TEPAV | ISE

Bu rapordaki tüm bilgiler kaynak gösterilmesi kaydıyla kullanılabilir.

I. 2008 Yılı Mayıs Ayı Bütçe Uygulama Sonuçları

A. Merkezi Yönetim 2008 Yılı Mayıs Ayı Bütçe Sonuçlarına Kısa Bakış-Yönetici Özeti

Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan bütçe uygulama sonuçlarına göre, merkezi yönetim bütçesi Mayıs ayı sonu itibarı ile 2 milyar YTL açık vermiştir. Buna göre, geçen yılın aynı dönemine kıyaslandığında, bütçe dengesinde % 38,4 oranında düzelme görülmektedir.

Mayıs sonu itibarı ile program tanımlı faiz dışı denge, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 42,9 artmış ve 14,5 milyar YTL olarak gerçekleşmiştir. Resmi tanımlı faiz dışı fazla ise geçen yılın aynı dönemine göre % 13,7 azalarak 17,5 milyar YTL olarak gerçekleşmiştir. Bu gelişmede, geçen yılın aynı döneminde resmi tanımlı faiz dışı denge hesabında bütçe gelirlerinden düşülmeyen özelleştirme gelirlerinin yüksek gerçekleşmesi etkili olmuştur. Dolayısı ile, geçen yıl resmi tanımlı faiz dışı denge bir defalık tedbir niteliğinde olan özelleştirme gelirleri nedeni ile daha yüksek görünmüştür.

Bu yılın Mayıs ayı sonunda resmi tanımlı faiz dışı fazla miktarının program tanımlı faiz dışı fazladan yüksek olmasının sebebi ise, büyük ölçüde, Nisan ayında kamu bankalarından alınan temettü ve faiz gelirlerinden kaynaklanmaktadır.

Mayıs ayı sonu itibarı ile, toplam merkezi yönetim bütçe harcamaları önceki yıla göre % 3 gibi küçük bir artış göstermektedir. Buna karşılık faiz dışı harcamalardaki artış % 11 civarındadır. Bu açıdan bakıldığında, bütçe harcamalarında ödenek kullanımı yılın ilk 5 ayında % 38,6'lık bir oranla geçen yılın oranı olan % 41'den 2,4 puan aşağıda gerçekleşirken; faiz harcamaları dışarıda bırakıldığında, ödenek kullanımı bu yıl % 39,9'a ulaşmaktadır. Bu ise önceki yıla göre 1,7 puanlık bir artışa

karşılık gelmektedir. Dolayısı ile bütçe harcamalarını şimdilik frenleyen kalemin faiz harcamaları olduğu, faiz dışı harcamalarda ise geçen yıla oranla ödenek kullanımı açısından izlenen yüksek seyrin devam ettiği görülmektedir. Faiz harcamaları geçen yıla oranla bu dönemde % 17,2 azalmış görünmektedir.

Tablo 1. Merkezi Yönetim Bütçesi 2008 Mayıs Gerçekleşmeleri (2007 Yılı ile Karşılaştırmalı)

<i>milyon YTL</i>	May.07	May.08	Değişim (%)	2007 Yıl Son. Göre Gerç.	2008 Öde. Göre Gerç.
Harcamalar	83.493	86.023	3,03	41,03	38,65
1-Faiz Hariç Harcama	59.828	66.425	11,03	38,66	39,88
Personel Giderleri	18.388	20.522	11,61	42,22	42,16
Sosyal Gv.Kur. Devlet Primi	2.291	2.568	12,09	39,49	40,09
Mal ve Hizmet Alımları	7.021	7.426	5,76	31,69	32,42
Cari Transferler	26.351	30.289	14,94	41,66	43,77
Sermaye Giderleri	3.193	2.960	-7,29	24,72	25,14
Sermaye Transferleri	1.237	796	-35,67	34,92	38,18
Borç Verme	1.346	1.864	38,45	37,90	47,39
Yedek Ödenekler	0	0			
2-Faiz Harcamaları	23.665	19.598	-17,19	48,56	35,00
Gelirler	80.150	83.962	4,76	42,27	41,05
1-Genel Bütçe Gelirleri	77.963	81.299	4,28	42,32	40,77
Vergi Gelirleri	59.224	70.060	18,30	38,75	40,92
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.232	4.439	-15,15	66,19	49,45
Faizler, Paylar ve Cezalar	7.323	6.296	-14,02	46,88	44,60
Sermaye Gelirleri	5.937	84	-98,59	97,69	1,95
Alınan Bağış ve Yardımlar	248	419	68,91	13,77	52,27
2-Özel Bütçe Gelirleri	1.352	1.557	15,22	35,62	45,58
3-Düzen. ve Denet. Kurul.Gel.	835	1.106	32,49	52,61	63,99
Bütçe Dengesi	-3.344	-2.060	38,39	24,09	11,45
Faiz Dışı Denge	20.321	17.538	-13,70	58,31	46,15
Program Tanımlı Faiz Dışı Denge	10.130	14.476	42,90	46,77	46,26

Gelir kanadında ise önceki aylara oranla toplam gelirlerde artış açısından bir hız kesme gözlenmektedir. Bu hız kesmeye katkı yapan unsurlar daha çok vergi dışı gelir kalemleridir. Bu kalemlerde bu yıl özelleştirme gelirleri başta olmak üzere çok düşük hatta negatif gerçekleştirmeler olması, bu durumun en önemli nedenidir. Vergi gelirlerinde geçen yıl aynı dönemde % 38,8 olan gerçekleştirme oranı, bu yılın ilk 5 ayında % 41 olmuştur. Yılın ilk 4 ayında ise vergi gelirlerinde geçen yılın aynı dönemine göre artış % 21,4 iken, yılın ilk 5 ayında geçen yılın aynı dönemine göre artış oranı % 18,3 civarına inmiştir. Vergi gelirlerindeki artışlar büyük ölçüde gelir ve kurum kazançları üzerinden elde edilen vergilerdeki % 24,4 oranındaki artıştan kaynaklanmaktadır. Bu vergiler içinde de özellikle gelir vergisi

tevkifatı % 23,4 oranındaki artışla öne çıkmaktadır. KDV tahsilatındaki artış ise çoğunlukla ithalde alınan KDV kaynaklı görünmektedir. Bunların sonucu olarak, dolaysız vergilerin vergi gelirleri içindeki payı artmıştır. Aynı şekilde toplam genel bütçe gelirleri içinde vergi gelirleri lehine bir artış gözlenmektedir. Bu arada, 2007 yılı ile karşılaştırma yapılırken, sözkonusu yılda özellikle özelleştirmelerden kaynaklanan sermaye gelirleri kaleminin yüksek olması ve vergi tahsilatlarındaki düşük performans nedeni ile bu yılın artış oranlarını etkileyen baz etkisinin rolü de gözden uzak tutulmamalıdır.

Harcama kanadındaki kalemlere biraz daha yakından bakacak olursak; Mayıs ayı itibarı ile faiz dışı harcamalarda geçen yılın aynı dönemine oranla % 11'lik bir artış görüldüğünü belirtmiştik. Bu artış personel giderleri ve özellikle cari transferler kalemindeki artışlardan kaynaklanmaktadır. Sermaye giderleri (yatırım harcamaları) ise geçen yılın aynı dönemine göre düşük bir oranla da olsa azalmıştır. Yatırım sezonu olarak bilinen bu aylarda yatırım harcamalarında kesintiye gidilmesi, bu ödenekler üzerinde yılın ikinci yarısı için yaratacağı ilave harcama baskısı açısından izlemeyi gerekli kılmaktadır.

Özetle; yılın ilk 5 ayında merkezi yönetim bütçesi bir bütün olarak geçen yıla oranla harcama kanadında faizlerin, gelir kanadında ise ağırlıklı olarak dolaysız vergilerin sayesinde bütçe dengesinin kontrol altında tutulduğu izlenimi veren bir bütçe görüntüsünü korumaya devam etmiştir. Yılın geri kalan kısmında ise, bu görünümün alacağı yönün ağırlıklı olarak harcamalar kanadında yukarı yönlü, gelirler kanadında ise aşağı yönlü risk unsurlarından etkileneceğini beklemekteyiz. Sonuç olarak, daha önceki raporlarımızda da vurguladığımız gibi;

- Borç servisinin yılın ikinci yarısına yığılmış olması;

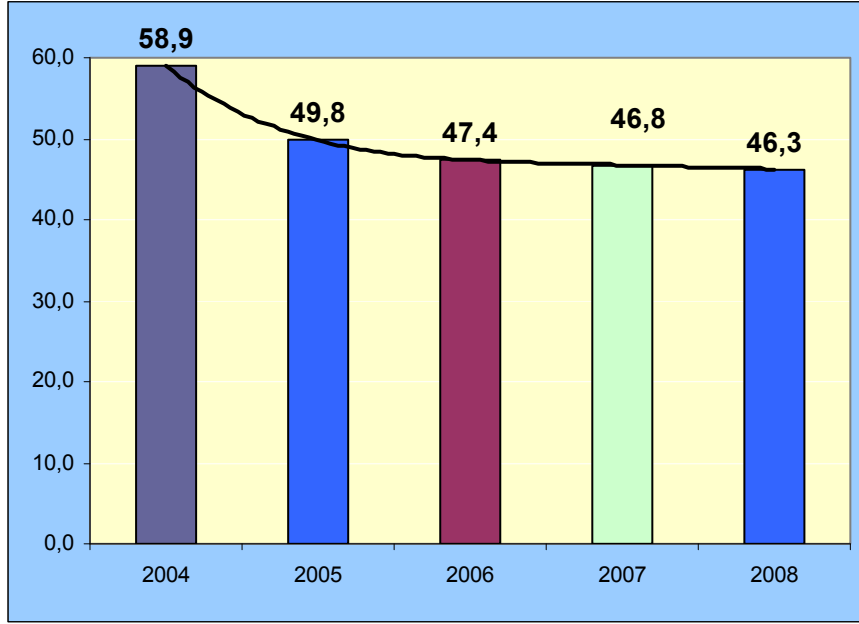
- Yılın ikinci ve üçüncü çeyreğinde, birinci çeyreğin aksine, durgunluk belirtilerinin artma eğilimi göstermesi ve bunun vergi performansı üzerindeki olumsuz etkilerinin belirginleşmeye başlaması;
- Başta mal ve hizmet alımlarına yönelik harcamalar olmak üzere, cari ve yatırım harcamaları ödenekleri kullanımının aşağıda ayrıntıları ile açıkladığımız nedenlerden dolayı hızlanması sonucunda, bütçede bugüne kadar gözlemlenen nisbi olumlu gidişin devam edemeyeceğini değerlendirmekteyiz.
- Bu kapsamda geçen raporumuzda dile getirdiğimiz son alınan politika kararlarının önümüzdeki yıllardaki tahmini maliyetinin de dikkate alınması gerektiğini düşünmekteyiz. Nitekim bu maliyetin yarısına yakın kısmının 2008 ve 2009 yılında gerçekleşeceğini tahmin etmekteyiz. (Bkz. Tablo 2)

Tablo 2. Son Alınan Politika Kararlarının Yaklaşık Maliyetinin Yıllara Dağılımı (milyar YTL)

	2008 Yılı Fiyatlarıyla					
	2008	2009	2010	2011	2012	Toplam
Konut Edindirme (KEY)	2,9					2,9
Gap ve Diğer Yatırımlar	2,3	3,5	3,6	3,5	3,6	16,5
İş. Fonu	1,3	1,2	1,3	1,3	1,4	6,5
Özelleştirme	1,0	2,3	2,3	2,2	2,2	10,0
Üniversite döner sermayelerinin devletten alacaklarının kısmi terkini.	0,2					0,2
Yerel Yön. Gelir Payı Artırımı	2,2	4,3	4,3	4,4	4,4	19,6
Aktarılabilecek kaynaktan yapılacak kesintinin bir yıl süre ile % 25'den % 20'ye düşürülmesi.	0,1	0,1				0,2
İşsizlik Fonu'ndan istihdam paketi kapsamında kaynak aktarılması (18-29 yaş arası gençler; 18+ kadın; ve özürllüler)	0,6	2,6	0,9	0,6	0,3	5,0
Genel Toplam	8,2	10,5	8,9	8,5	8,3	44,4

Kaynak: TEPAV Mart-Nisan Mali İzleme Raporu, Haziran 2008

Grafik 1. Merkezi Yönetim Bütçesi Program Tanımlı Faiz Dışı Fazla Performansının Gerçekleşme Oranları (2004-2008)

Program tanımlı faiz dışı fazla geçen yılın aynı dönemine göre % 42,9'luk bir artış göstermekle beraber, yıl sonu hedefine göre gerçekleşme oranı önceki yılın altına düşmüştür. Bu, aynı zamanda bu yılın Nisan ayında gözlemlediğimiz oranın az da olsa altına inildiğine işaret etmektedir. Hatırlanacağı gibi Nisan ayı sonunda program tanımlı faiz dışı fazlanın gerçekleşme oranı önceki yılın aynı döneminin üzerinde idi. Aslında, bir bütün olarak daha önceki yıllarla karşılaştırıldığında, program tanımlı faiz dışı fazla performansı bu yılın ilk 5 ayında geçen yıllar performansının altında kalmaya devam etmiştir. Bu da ilk 5 aylık sonuçlar açısından 2004 performansının sonraki yıllarda sürekli aşağı giden eğiliminin 2008 yılında en dip noktaya geldiğine işaret etmektedir.

B. Bütçe Giderleri

B1. Genel Eğilimler

2008 yılı Mayıs ayı sonunda toplam bütçe giderleri bir önceki yılın aynı dönemine göre % 3 artmış, faiz dışı harcamalarda ise

bu artış % 11 oranında gerçekleşmiştir. Bütçe harcamalarının % 3 gibi oldukça düşük oranda artmış olması, 2008 yılı faiz giderlerinin dönemsel olarak yılın ikinci yarısına yığılmasından kaynaklanmıştır. Yılın kalan yedi ayında ödenecek olan toplam faizler yılın ilk beş ayında ödenen tutarın yaklaşık iki katı büyüklüğünde olacaktır. Bu ise, Mayıs sonunda toplam harcamaların artış oranında gözlemlenen yavaşlamanın tersine dönmesine yol açacaktır.

Faiz dışı harcamalarda gözlenen artış ise personel giderleri ile cari transferler kalemi kaynaklıdır. Özellikle cari transferler altında yer alan Hazine yardımlarındaki artış burada belirleyici olmuştur.

Tablo 3. 2007-2008 Mayıs Ayı Sonu Karşılaştırmalı Bütçe Harcamaları

(milyon YTL)	Mayıs				
	2007	2008	Artış Oranı (%)	2007 Gerç. Oranı (%)	2008 Gerç. Oranı (%)
Merkezi Yönetim Bütçe Harc. Top.	83.493	86.023	3,0	41,0	38,7
Faiz Dışı Giderler	59.828	66.425	11,0	38,7	39,9
I. Per. Giderleri	18.388	20.522	11,6	42,2	42,2
II.Sos. Güv. Kur. Devlet Primi Giderleri	2.291	2.568	12,1	39,5	40,1
III. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	7.021	7.426	5,8	31,7	32,4
Sağlık Harcamaları	2.795	2.602	-6,9	42,2	38,6
İlaç Harcamaları	379	364	-3,9	38,8	33,4
Tedavi ve Sağlık Malzemesi Harc.	686	619	-9,8	39,5	34,4
Yeşil Kart	1.730	1.619	-6,4	44,2	42,1
Savunma ve Güvenlik (Sağlık Harıç)	1.752	2.059	17,5	23,1	24,5
Diğer Mal ve Hizmet Harcamaları	2.475	2.765	11,7	44,4	41,8
IV. Cari Transferler	26.351	30.289	14,9	41,7	43,8
Görev Zararları	441	681	54,5	31,4	43,9
Hazine Yardımları	14.864	17.273	16,2	41,0	43,3
Sosyal Gv. Kuruluş. Hazine Yard.	319	371	16,5	39,5	39,8
Sağlık, Emeklilik ve Sosyal Yardım Gide	13.582	15.844	16,7	41,1	42,8
Sosyal Güvenlik Açık Finansmanı	10.721	12.722	18,7	41,5	44,2
Kar Amacı Gt. Kur. Yap. Trans.	400	191	-52,1	58,6	57,0
Hane Halkına Yapılan Transferler	426	505	18,7	42,8	45,9
Tarımsal Amaçlı Transferler	3.744	3.935	5,1	67,4	72,9
Hane Halkına Yapılan Dię. Trans.	135	162	19,7	21,9	25,6
Sosyal Amaçlı Transferler	12	95	718,1	17,3	41,9
Yurtdışına Yapılan Transferler	165	218	31,9	33,0	33,4
Gelirden Ayrılan Paylar	6.165	7.229	17,3	35,9	37,3
V. Sermaye Giderleri	3.193	2.960	-7,3	24,7	25,1
VI. Sermaye Transferleri	1.237	796	-35,7	34,9	38,2
Yurtiçi Sermaye Transferi	1.220	781	-36,0	36,4	41,9
Yurtdışı Sermaye Transferi	17	15	-10,9	9,0	6,8
VII. Borç Verme	1.346	1.864	38,4	37,9	47,4
Yurtiçi Borç Verme	1.293	1.772	37,1	39,6	47,8
Yurtdışı Borç Verme	54	92	70,8	18,9	40,9
VIII. Yedek Ödenekler	0	0			
Faiz Giderleri	23.665	19.598	-17,2	48,6	35,0

Kaynak: Maliye Bakanlığı Muhasebat Gn. Md. ve kendi hesaplamalarımız

Faiz dışı harcamaların ortalama enflasyon oranında artmasında, sağlık harcamaları kaynaklı olmak üzere mal ve hizmet kalemindeki artış oranının % 6'larda, sermaye giderlerinin ise nominal olarak geçen yıl düzeyinin de altında kalması belirleyici olmuştur. Kontrol edilebilir nitelikte olan (harcama ertelemesi gibi) bu kalemlerde harcamaların düşük tutulması faiz dışı harcamaların daha da artmasının önüne geçmiştir. Bununla birlikte gelecek aylarda, aşığıda sıralanan nedenlerden dolayı, bu harcamaların daha fazla tutulamayacağı beklenmektedir:

- TÜFE enflasyonunun yılın ilk yarısında memurlara verilen artış oranının üzerinde çıkması nedeni ile yılın ikinci

yarısında yılın ilk yarısında yaşanan kaybı telafi etmek için çalışanlara verilecek enflasyon farkı, personel giderlerinin ve sosyal güvenlik prim ödemelerinin planlananın üzerinde artmasına yol açacaktır.

- Başta enerji olmak üzere girdi maliyetlerindeki artıştan dolayı tüketim mallarına yönelik mal ve hizmet kalemlerindeki ödeneklerin yetersiz kalması ve harcama erteleme olmağı sürece yıl içinde ilave ödenek ihtiyacının ortaya çıkması söz konusu olacaktır.

Faiz dışı fazla hedefinin aşağıya düşürölmesi çerçevesinde alınan politik kararlar ile harcama genişlemesine gidilmesi yolu açılmış bulunmaktadır. Nitekim Haziran ayından itibaren Hükümet'in aldığı kararlar sonucunda bazı bütçe giderlerinin öngörölünün üzerine çıkması ihtimal dahilindedir. Yerel yönetimlere aktarılabacak gelir payının artırılması, işsizlik sigortası ve özelleştirme gelirlerinin harcamaya dönüştürölmesi, yerel yönetimlerden yapılacak kesinti oranlarının düşürölmesi gibi uygulamalar buna örnek gösterilebilir. Geçen ay yayınladığımız Mali İzleme Raporu'nda ayrıntılı değerlendirdiğimiz gibi, sadece uygulamaya girecek yeni hükümler sonrası 2008 yılında beklenen ilave harcama artışının yaklaşık 8-9 milyar YTL arasında gerçekleşmesi beklenmektedir.

- Yine girdi maliyetlerindeki artış ve Kamu İhale Kanun'unda fiyat farkına yönelik yapılan değışiklikler sonrasında bekleyen ödemeler nedeni ile sermaye giderleri kaleminde yaşanması olası artışlar da gözden uzak tutulmamalıdır.

Sonuç olarak, tüm bu uygulamalar merkezi yönetim bütçe harcamalarının öngörölünün üzerinde artmasına ve bütçe

hedeflerinin gelir performansına bağılı olarak baskı altında kalmasına neden olabilecek özellikler göstermektedir.

Mayıs sonu itibarı ile faiz dışı harcamalardaki artışa bakıldığında, genel artış oranının üzerinde artış gösteren kalemlerin cari transferler, borç verme ve personel giderleri kalemleri olduğu görülmektedir. Cari transferler kalemi ile borç verme kalemi ortalamanın üstünde artarken, mal ve hizmet alımları kalemindeki artış oranı geçmiş yıllardan farklı olarak azalmakta, sermaye giderleri ise nominal olarak azalmış görünmektedir.

Tablo 4. Mayıs Ayı Sonu Merkezi Yönetim Bütçe Faiz Dışı Harcamalarının Faiz Dışı Harcamalardaki Artışa Katkısı

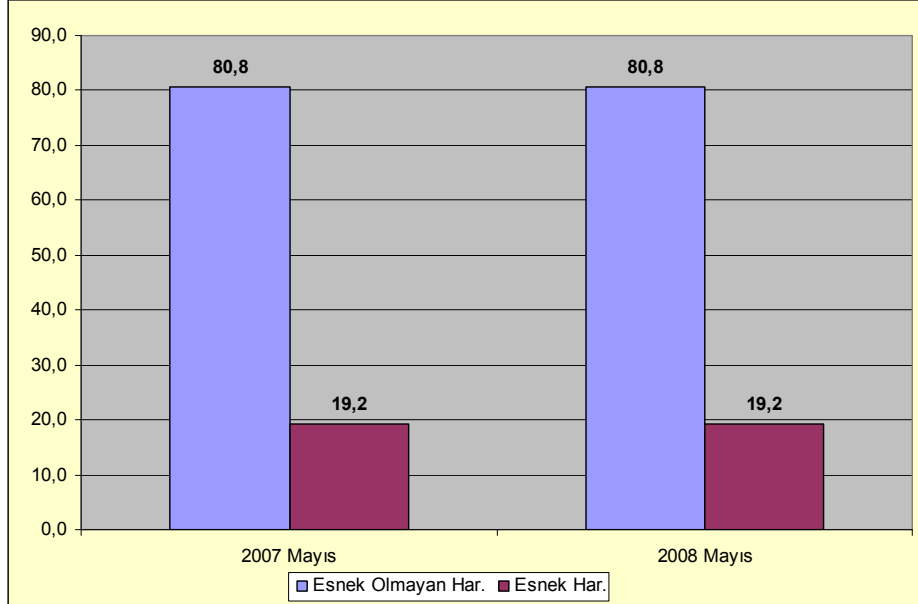
	Artış Oranına Katkı	(%) Dağılım
Faiz Dışı Harcamalar	11,0	100,0
Cari Harcamalar	4,2	38,5
Personel	3,6	32,3
Mal ve Hizmet Alımları	0,7	6,1
Sağlık	-0,3	-2,9
Savunma ve Güvenlik	0,5	4,7
Cari Transferler	6,6	59,7
Sosyal Güvenlik Kuruluşu.Hazine Yard.	0,1	0,8
Sağlık, Emeklilik ve Sosyal Yardım Giderleri	3,8	34,3
Tarımsal Amaçlı Transferler	0,3	2,9
Gelirden Ayrılan Paylar	1,8	16,1
Sermaye Giderleri	-0,4	-3,5
Sermaye Transferleri	-0,7	-6,7
Borç Verme	0,9	7,8

Bu tabloda özellikle sağlık harcamalarının artış oranındaki azalma dikkati çekmektedir. Bu duruma, daha çok, geçen yıl bir önceki yıldan devreden sağlık faturaları ile döner sermayelerin sosyal güvenlik kurumlarından olan alacakları ile bunun karşılığında da bu kuruluşlardan Hazine'ye aktarılan payların

karşılıklı mahsubu anlamına gelen uygulamanın neden olduğu düşünülmektedir. KİT sermaye artışlarının dönemsel olarak sıçraması ve bunun borç verme kalemini yukarı çekmesi ve sosyal güvenlik kurumlarının toplam açığı ile mahalli idare gelir paylarından kaynaklanan cari transferlerdeki artışlar, bu dönemde harcamalardaki yükselişe katkı veren kalemler olmuştur.

Bu dönemde esnek olmayan harcamaların, yani nitelikleri gereği kamu politikası aracı olarak ihtiyari bir biçimde arttırılıp azaltılması mümkün olmayan harcamaların¹, toplam harcamalar içindeki payının Şubat sonunda gözlemlenen % 87,8 civarında gerçekleşen oranının, Nisan sonu itibarı ile % 82,3'e, Mayıs sonu itibarı ile ise % 80,8'e gerilediği görülmektedir.

Grafik 4. Esnek Olan ve Olmayan Harcamaların Bütçe Harcamaları İçindeki Paylarının Gelişimi (2007 - 2008 Mayıs)

¹ Esnek olmayan harcamaların belli başlıları bilindiği gibi faiz, personel, sosyal güvenlik kurumlarına transferler gibi yükümlülüklerin yerine getirilmesine yönelik olarak yapılmaktadır.

B.2 Fonksiyonel Dağılım Açısından Bütçe Harcamaları:

Bütçeden yapılan hizmetler (fonksiyonlar) ve bu hizmetlerin ekonomik açıdan cari, yatırım, transfer gibi kalemler arasındaki dağılımının analizi bize harcamaların hangi hizmetlerde yoğunlaştığını ve o hizmetlerdeki yoğunlaşmanın da hangi ekonomik sınıflamaya tekabül ettiğini göstermesi açısından yararlıdır (Ek Tablo 4a, b).

Bu kalemleri dönemler itibarıyla karşılaştırdığımızda genellikle harcamalarda artış gözlendiğini söyleyebiliriz. Sadece genel kamu hizmetleri kaleminde % 9 oranında bir azalma söz konusudur. Genel kamu hizmetlerine baktığımızda bu azalışın faiz harcamaları kalemindeki düşmeden kaynaklandığı görülmektedir. En az artış sağlık hizmetlerinde (% 3 oranında), en yüksek artış sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetlerinde (%17 oranında), gerçekleşmiştir. Sosyal güvenlik ve yardım hizmetlerindeki bu artışın kaynağında ise, ekonomik sınıflamada cari transfer olarak nitelendirdiğimiz sosyal güvenlik kurumlarına yapılan aktarmalar bulunmaktadır.

Ekonomik sınıflama kalemlerinin hizmetlere (fonksiyonlara) göre dağılımı, hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında hangi girdilerin yoğun olarak kullanıldığını göstermesi açısından önemlidir. Buna göre, 2007 yılının ilk beş ayı ile 2008 yılının ilk beş ayını karşılaştıracak olursak, her iki yılda da en çok personel harcaması yapan hizmet alanlarının başında eğitim kesimi gelmektedir. Onu genel kamu düzeni hizmetleri, yani diğer hizmet sınıfları dışında kalan genel faaliyetler sınıfı içindeki kuruluşlar izlemektedir. Savunma ve sağlık kesimlerinin personel harcamaları her iki dönemde de aşağı yukarı aynı kalmaktadır. Yatırım kaynaklarını ise % 60'a yakın oranda ekonomik işler sınıfındaki devlet hizmetleri (bu kalem içinde ulaştırma ve altyapı yer almaktadır) kullanmaktadır. Bunu eğitim kesimi

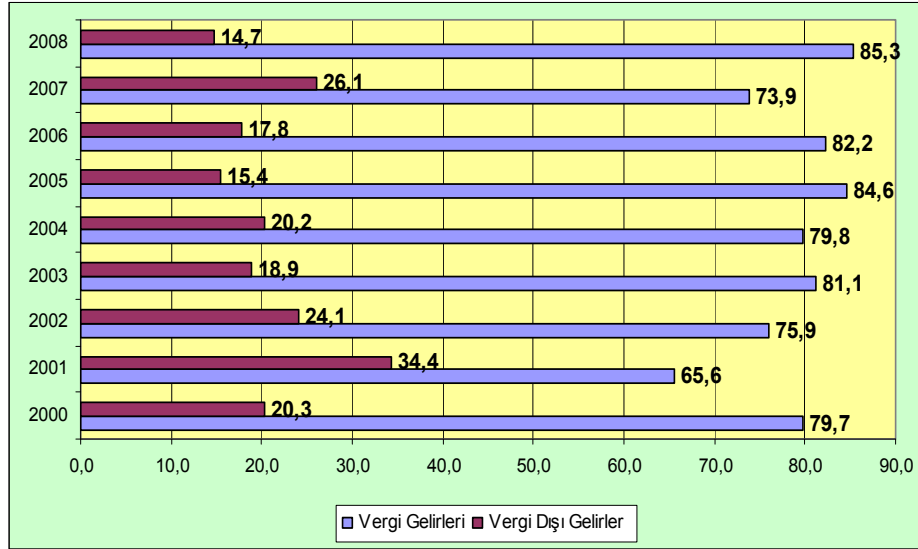
izlemektedir. Bunun dışındaki hizmet kesimlerinin yatırım harcamalarından aldığı paylar açısından dönemler arasında fazla bir fark görülmemekte, hatta sağlık hizmetlerindeki yatırımlarda önceki yıla göre ufak bir düşme olduğu dikkati çekmektedir. Mal ve hizmet alımları ise en çok sağlık, savunma ve eğitim hizmetlerinde kendisini göstermektedir. Başta da belirttiğimiz gibi, cari transferler kalemi ise en çok sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri sınıfındaki kurumlara gitmektedir.

Devlet tarafından yerine getirilen muhtelif fonksiyonların ekonomik sınıflamaya göre dağılımı ise, hangi hizmet kaleminin hangi ekonomik sınıflama türünde harcama yaptığını göstermesi açısından anlamlıdır. Buna göre; savunma hizmetleri ve kamu düzeni (polis, jandarma) ile çevre koruma hizmetlerindeki kurumların harcamaları içinde personel harcamaları en büyük payı alırken, sağlık hizmetlerinde mal ve hizmet alımları ile personel harcamaları aşağı yukarı eşit oranda en fazla payı almaktadır. Buna karşılık, ekonomik işler sınıfında (ulaştırma, altyapı, tarım vb.) harcamalar daha çok cari transferlere ve yatırıma gitmektedir. Aynı durum iskan ve toplum refahı hizmetlerinde de söz konusudur.

C. Bütçe Gelirleri

Geçmiş raporlarımızda sürekli altını çizdiğimiz gibi, gelir tahsilatında yaşanan artışın dönemsel nitelik taşıyan bir performans değişimi mi, yoksa gelir idaresinin vergi toplama çabasının bir ürünü mü olduğu, hatta vergi toplama çabasının dönemsel bir girişim mi olduğu konusu hala belirsizliğini korumaktadır. Bu çerçevede vergiye ilişkin olarak yayımlanan mali tabloların, sürekli vurguladığımız üzere, kurumsal ve kesim bazında ayrıntılarına ait bilgilerin açıklanmasının konunun anlaşılması açısından önemli olduğunu düşünmekteyiz.

Grafik 5. Toplam Genel Bütçe Gelirleri Tahsilatı İçinde Vergi Gelirleri ve Vergi Dışı Gelir Paylarındaki Gelişme (%)

Toplam merkezi yönetim bütçe gelir tahsilatı içinde vergilerin payı uzun bir dönem sonra tekrar % 80'lerin üstünde çıkmıştır. Bu gelişme, geçen yıllarda gözlemlenen vergi dışı gelirler arasında yer alan bir defalık tedbirlerin (özelleştirme gelirleri, gecikme cezası ve faiz tahsilatları gibi) etkisinin azalmaya başladığını da bize göstermektedir. 2008 mali yılı bu anlamda dışardan sermaye girişindeki gelişmeye paralel olarak vergi dışı kaynakların azaldığı bir yıl olma özelliği gösterecektir.

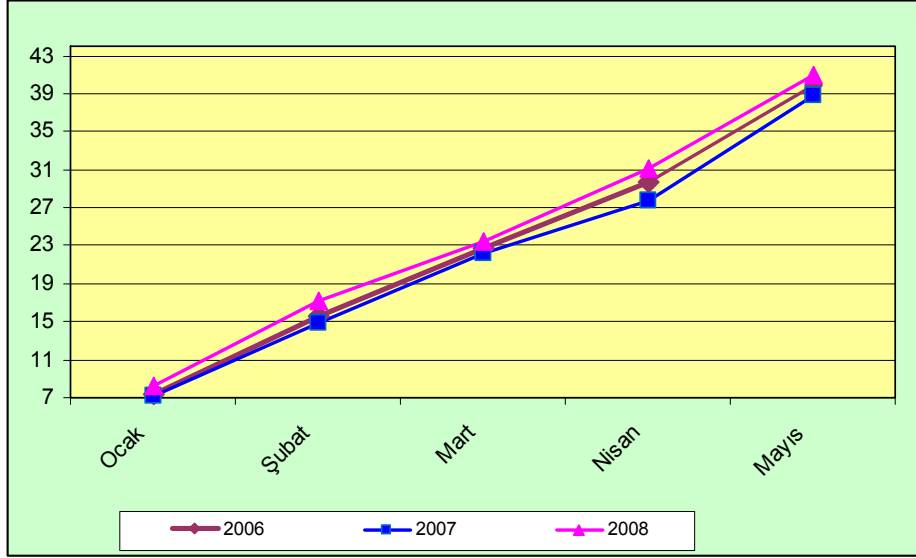
Mayıs sonu itibarı ile, toplam bütçe gelirlerinde bir önceki yıla göre artış oranı % 4,76; genel bütçe vergi gelirlerinde ise % 4,28 olarak gerçekleşmiştir. Nisan ayında dönemsel olarak genel bütçe vergi tahsilatındaki artış ile kamu bankaları temettü gelirlerinden kaynaklı olmak üzere teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin önceki yıllar performansının üstünde gerçekleşmesi bütçenin de görünümünü iyileştirirken, bu etkinin Mayıs ayında sadece vergi gelirleri ile sınırlı kalması, toplam bütçe gelir tahsilatındaki iyileşmenin hız kesmesine yol açmıştır.

Tablo 5. Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri (Mayıs)

(milyon YTL)	Mayıs 07	Mayıs 08	Artış Or. (%)
Merkezi Yönetim Gelirleri	80.150	83.962	4,76
Genel Bütçe Gelirleri	77.963	81.299	4,28
I-Vergi Gelirleri	59.224	70.060	18,30
1. Gelir ve Kazanç Üz. Al.Vergiler	19.024	23.658	24,36
a) Gelir Vergisi	13.164	16.120	22,45
Gelir Vergisi Tevkifatı	11.762	14.511	23,38
b) Kurumlar Vergisi	5.860	7.538	28,65
Kurumlar Geçici Vergisi	5.964	6.932	16,22
2. Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	1.641	1.923	17,19
b) Motorlu Taşıtlar Vergisi	1.587	1.886	18,81
3. Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	24.054	26.697	10,99
a) Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	6.692	7.081	5,81
b) Özel Tüketim Vergisi	14.309	16.121	12,66
c) Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	1.303	1.546	18,68
d) Şans Oyunları Vergisi	144	169	17,14
e) Özel İletişim Vergisi	1.606	1.781	10,88
4. Uluslararası Tic. ve Mua. Al. Verg.	11.076	13.971	26,13
b) İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	10.055	12.738	26,68
5. Damga Vergisi	1.503	1.669	11,03
6. Harçlar	1.906	2.125	11,48
7. Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	20	18	-9,28
II-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.232	4.439	-15,15
III-Alınan Bağışlar ve Yard. ile Özel Gel.	248	419	68,91
IV-Faizler, Paylar ve Cezalar	7.323	6.296	-14,02
1.Faiz Gelirleri	2.315	1.508	-34,87
V-Sermaye Gelirleri	5.937	84	-98,59
Özel Bütçeli İdarelerin Gelirleri	1.352	1.557	15,22
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gel.	835	1.106	32,49

Bütçe gelirlerinde yaşanan performans, özellikle gelir üzerinden tahsil edilen vergilerdeki performans nedeni ile, vergi gelirlerinin beklenenin üzerinde gerçekleşmesinden kaynaklanmıştır. 2008 yılında vergi gelirleri tahsilatının yıl sonu hedef ve gerçekleştirmelerine göre gerçekleşme oranları, Mayıs ayında hız kesmekle birlikte, yılın ilk beş ayında önceki iki yıla göre göreceli olarak daha iyi bir performans ortaya koymaktadır.

Grafik 6.Vergi Gelirlerinin Aylık Bazda Kümülatif Bütçe Gerçekleşme Oranları (%)

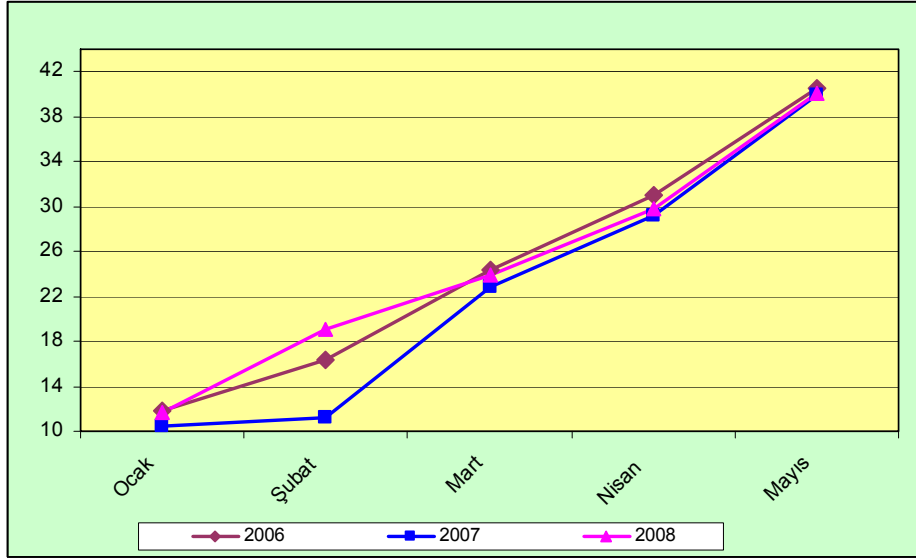

Yılın ilk yarısında vergi performansının beklentilerin üzerinde çıkmasında dolaysız vergilerin payı büyük olmuştur. Gelir ve kazanç üzerinden alınan vergiler Mayıs ayında önceki aylara göre yavaşlamakla birlikte, kümülatif olarak % 24,4 oranında artış göstermiştir. Dolaylı vergilerdeki artış oranı ise % 13,2 oranında gerçekleşmekle birlikte, ithalde alınan KDV ayıklandığında artış oranının % 7,6'ya, petrol ve doğalgaz üzerinden tahsil edilen ÖTV ve KDV ayıklandığında ise yaklaşık % 1'e düştüğü görülmektedir. Geçen raporda altını çizdiğimiz üzere, ekonomideki büyüme oranında yavaşlama sinyalleri ile birlikte dolaylı vergilerdeki tahsilatın azalmasına yönelik belirtiler yoğunlaşmaya başlamıştır. Yılın ikinci yarısında da bu eğilimin sürmesi durumunda, yıl sonunda vergi tahsilatının hedefler düzeyinde gerçekleşmesi ancak dolaysız vergi tahsilatındaki performansa ve petrol gibi fiyatı uluslararası piyasalardaki artışa bağlı olan mallar ile KİT ürünlerindeki fiyat artışlarına bağlı olacaktır.

Bu çerçevede, dahilde alınan KDV'nin 2008 yılı performansı iyi izlenmelidir. Mayıs ayında % 1'e yakın düşen dahilde alınan KDV tahsilatı, kümülatif olarak ilk beş ay sonunda % 5,8 oranında bir

artış içinde olmuştur. Bu verginin, yıl sonu gerçekleşme oranları açısından 2007 yılı ile aynı orana sahip olmakla beraber, 2006 yılının altında kalması bu anlamda dikkat çekicidir.

Grafik 7. Dahilde Alınan Katma Değer Vergisinin Aylık Bazda Kümülatif Bütçe Gerçekleşme Oranları (%)

Mayıs sonu itibarı ile genel bütçe vergi gelirlerinde görülen artışın % 42'si gelir ve kazanç üzerinden alınan vergilerden kaynaklanırken, sözkonusu artışın yarıdan fazlası gelir vergisi tevkifatından gelmiştir. 2007 yılı Gelir İdare Başkanlığı Faaliyet Raporu incelendiğinde, tevkifatın % 60'a yakınının ücretlerden oluştuğu görülmektedir. Ücretlerin ortalamada % 10 ve altında arttığı dikkate alındığında, buradaki artışın esas olarak ücret dışı tevkifat unsurlarının başında gelen faizlerdeki artıştan kaynaklandığı tahmin edilmektedir. 2006 yılının ikinci çeyreğinden itibaren görülen nominal faizlerdeki artışın bu gelir unsurundan elde edilen vergi tahsilatının da artmasına yol açtığını değerlendirmekteyiz. Burada bir diğer olası durum da, başta yerel yönetimler olmak üzere kamu kurumlarının vergi yükümlülüklerini 2008 yılından farklı olarak daha yüksek oranda yerine getirmeleridir. Başka bir ifade ile, tahakkuk ettirdikleri vergiyi geçmiş yıllardan farklı olarak daha yüksek oranda

ödemeleridir. Ancak, bu olasılıkları sınamamıza yarayacak olan ayrıntılı vergi tahsilat kalemlerinin bulunmaması, analizi daha fazla ileriye götürmemize engel olmaktadır.

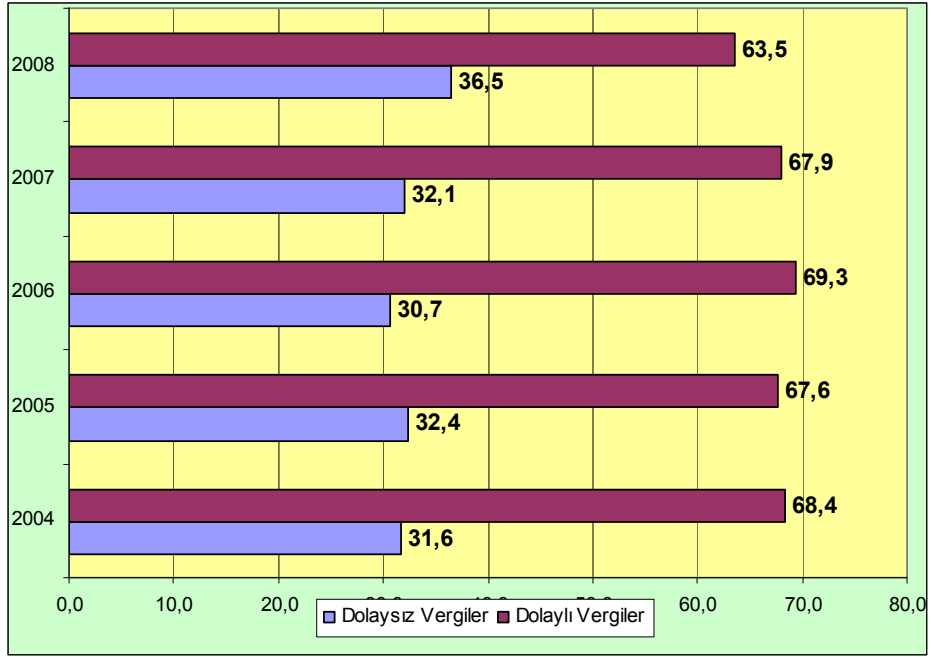
Vergi tevkifatından sonra artışa en önemli katkı % 24,8 oranı ile ithalde alınan KDV tahsilatından gelmiştir. Bu kalemi % 12,2 ile petrol ve doğal gazdan tahsil edilen ÖTV izlemiştir.

Tablo 6. 2007-2008 Mayıs Sonu Bütçe Vergi Gelirleri Gerçekleşmesi ve Artış Oranına Katkısı

milyon YTL	Mayıs		Artış Oranı (%)	Artış Oranına Katkı (%)
	2008	2007		
Vergi Gelirleri	70.060	59.224	18,3	100,0
Gelir ve Kur.Kaz. Üz.Elde Edilen Ver.	23.658	19.024	24,4	42,8
Gelir Vergisi Tevkifatı	14.511	11.762	23,4	25,4
Kurumlar Geçici Vergisi	6.932	5.964	16,2	8,9
Özel Tüketim Vergisi	16.121	14.309	12,7	16,7
Petrol ve Doğalgaz Ür. İlişkin ÖTV	9.329	8.010	16,5	12,2
Kolalı Gazoz, Alkollü İç. Ve Tüt Mam.	4.703	4.505	4,4	1,8
KDV Tahsilatı	19.819	16.747	18,3	28,3
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	12.738	10.055	26,7	24,8
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	7.081	6.692	5,8	3,6
Diğer Vergiler	10.462	9.143	14,4	12,2
Damga Vergisi	1.669	1.503	11,0	1,5
Harçlar	2.125	1.906	11,5	2,0
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	1.546	1.303	18,7	2,2

2008 yılı Mayıs sonu itibarı ile genel bütçe vergi gelirlerinin % 63,5'i dolaylı vergilerden, % 36,5'i ise dolaysız vergilerden oluşmuştur. Bu çerçevede, dolaysız vergilerin payı % 36 civarına ulaşmıştır. Dolaysız vergilerin payının artmasında, mali izleme raporlarında sürekli vurguladığımız gibi, bu vergilerin tahsilatlarında yaşanan olumlu artış oranının yanında başta dahilde alınan KDV ile ÖTV olmak üzere dolaylı vergilerde yaşanan performans düşüklüğü belirleyici olmuştur.

**Grafik 8. 2004-2008 Mayıs Sonu Genel Bütçe Vergi Gelirleri
Tahsilatının Dolaylı ve Dolaysız Vergi Paylarının Gelişimi**

II. Bütçe Finansmanı ve Borç Stokundaki Gelişmeler

Hazine nakit dengesi 2008 yılı Mayıs ayı sonunda yaklaşık 1.4 milyar YTL açık vermiştir.

Tablo 7. Hazine Nakit Dengesi (Mayıs)

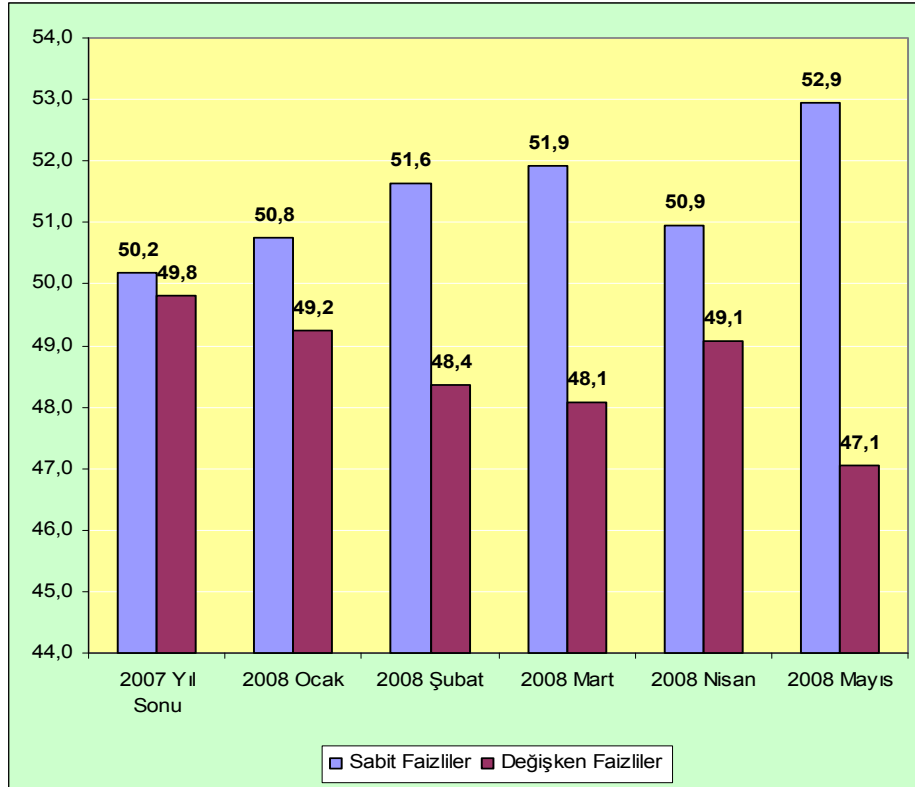
(milyon YTL)	Ocak*	Şubat*	Mart*	Nisan*	Mayıs*	Toplam*
GELİRLER	16.520	17.281	12.286	13.568	23.214	82.869
GİDERLER	15.344	17.742	17.680	18.223	15.251	84.240
Faiz Dışı Giderler	11.374	12.943	13.702	13.954	13.677	65.649
Faiz Ödemeleri	3.970	4.799	3.979	4.269	1.573	18.590
FAİZ DIŞI DENGİ	5.146	4.339	-1.416	-386	9.537	17.220
NAKİT DENGESİ	1.176	-461	-5.394	-4.655	7.963	-1.371
FİNANSMAN	-1.176	461	5.394	4.655	-7.963	1.371
BORÇLANMA (NET)	1.597	2.214	1.003	1.902	-1.801	4.915
DIŞ BORÇLANMA NET	-998	-587	-930	-396	4.267	1.357
Kullanım	1.214	4	1.203	158	4.678	7.257
Ödeme	2.212	591	2.132	554	411	5.900
İÇ BORÇLANMA NET	2.594	2.801	1.933	2.297	-6.068	3.558
Kullanım	5.726	4.970	4.212	11.338	2.586	28.832
Ödeme	3.132	2.169	2.279	9.040	8.654	25.275
ÖZELLEŞTİRME GELİRİ	52	0	0	0	1.992	2.044
TMSF'DEN AKTARIMLAR	0	0	0	0	0	0
DEVİRLİ-GARANTİLİ BORÇ	8	28	30	36	19	122
GERİ DÖNÜŞÜMLERİ	-2.833	-1.782	4.361	2.718	-8.173	-5.710
BANKA KULLANIMI	129	132	1.205	0	-602	865
BANKA KULLANIMI NET	-2.962	-1.914	3.156	2.717	-7.571	-6.575

Mayıs ayı sonunda Hazine'nin gerçekleştirdiği kümülatif net borçlanma 4,9 milyar YTL olmuştur. Nakit borçlanmada Mayıs ayına kadar iç borçlanmaya ağırlık verilirken, Mayıs ayı içinde kullanılan tahvil ihraç gelirleri sayesinde dış borç finansmanına geri dönmüştür. Yine bu ay içinde nakit dengesinde sağlanan fazlalık ile birlikte Hazine Haziran ayına yüklü bir nakit devretmiştir.

Tablo 8. Genel Bütçe Dengesi ve Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi Karşılaştırmalı Tablosu (Mayıs)

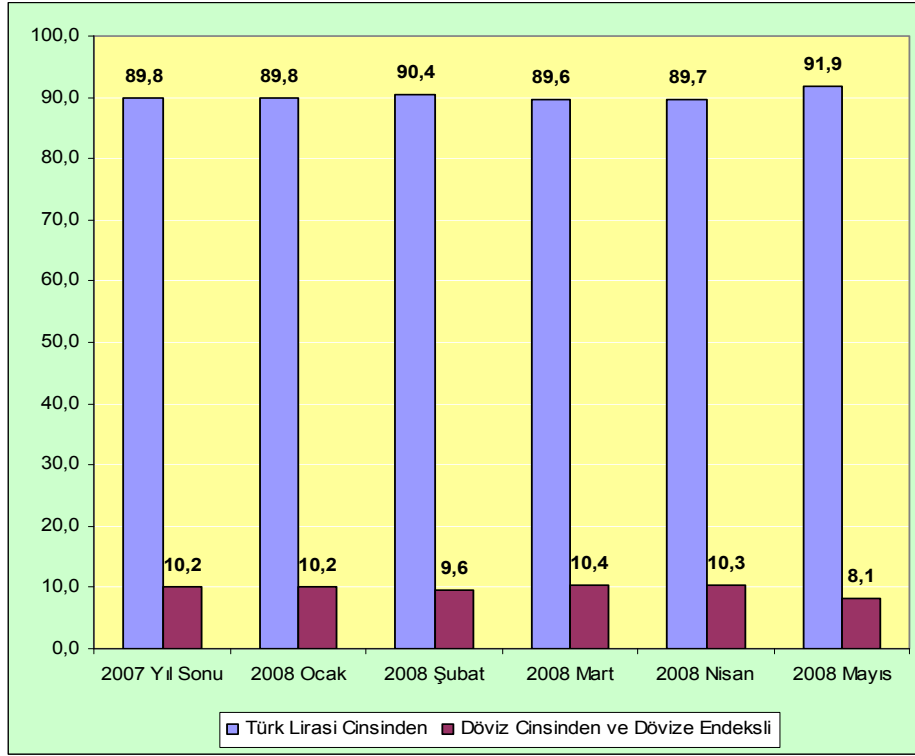
Genel Bütçe Dengesi		Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi	
(milyon YTL)	Mayıs Sonu	(milyon YTL)	Mayıs Sonu
Bütçe Dengesi	-2.109	Bütçe Dengesi	-2.060
Emanetler	-1.687	Emanetler	-1.853
Avanslar	79	Avanslar	162
Nakit Dengesi	-3.717	Nakit Dengesi	-3.751
Finansman	3.717	Finansman	3.751
Toplam Net Borçlanma	7.013	Toplam Net Borçlanma	7.013
Net Borç Verme (-)	-130	Net Borç Verme (-)	-119
Özelleştirme Geliri	64	Özelleştirme Geliri	64
Kasa ve Diğer Kalemler Değişimi (-) Giriş (+) Çıkış	-3.490	Kasa ve Diğer Kalemler Değişimi (-) Giriş (+) Çıkış	-3.445

Grafik 9. Merkezi Yönetim İç Borç Stoku Faiz Yapısı

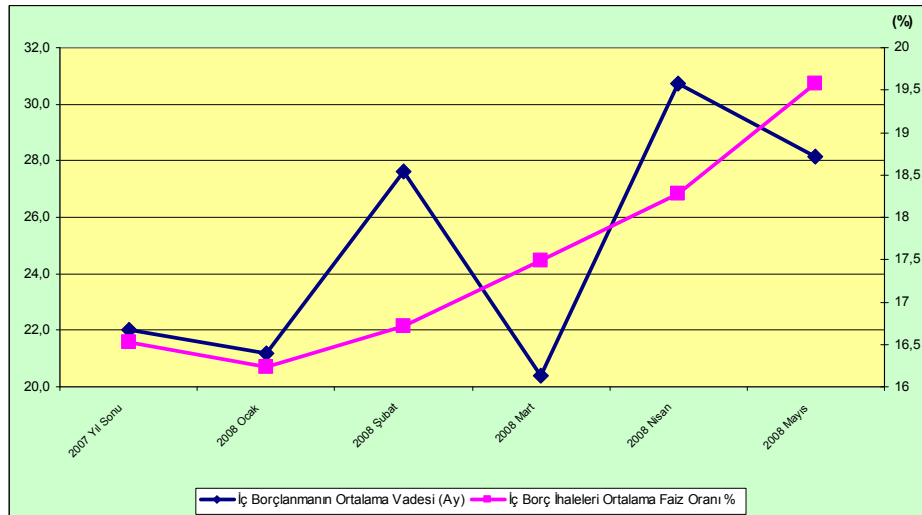
Merkezi yönetim iç borç stokunun faiz kompozisyonunda değişken faizli kağıtların payının, 2008 yılı Mayıs ayı sonunda 2007 yıl sonuna göre, yaklaşık 2,7 puan azaldığı görülmektedir.

Grafik 10. Merkezi Yönetim İç Borç Stoku YTL-Döviz Yapısı

İç borç stoku YTL-döviz kompozisyonunda ise, döviz cinsinden ve dövizle endeksli kâğıtların payında azalma göze çarpmaktadır.

Grafik 11. İç Borçlanmanın Ortalama Vadesi ve Faiz Oranı

Hazine iç borçlanma faizleri ise 2008 Mayıs ayında da artışını sürdürmüş ve ortalama % 19,6 civarında gerçekleşmiştir. Haziran ayında da bu artış eğiliminin sürdüğü görülmektedir.

EKLER

**Ek Tablo 1. 2008 Merkezi Yönetim Bütçe Ödenek ve Giderleri
(Mayıs Sonu)**

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Toplam	2008 Bütçe	(%)	Harcamaların
								Gerçekleşme	(%) Dağılımı
Giderler	16.305.696	16.607.569	18.648.608	18.637.973	15.808.820	86.008.666	222.553.217	38,65	100,00
Faiz Hariç Giderler	12.022.554	11.893.206	13.895.276	14.472.353	14.127.418	66.410.807	166.553.167	39,87	77,21
I. Personel Giderleri	4.841.110	3.855.601	3.815.917	4.013.661	3.995.886	20.522.175	48.672.049	42,16	23,86
Memur	4.289.467	3.228.100	3.210.697	3.281.325	3.292.744	17.302.333	40.520.597	42,70	20,12
İşçi	153.846	281.982	242.865	284.900	335.391	1.298.984	3.707.208	35,04	1,51
Diğer	397.797	345.519	362.355	447.436	367.751	1.920.858	4.444.244	43,22	2,23
II. Sosyal Güvenlik Kurum. Devlet Primi	622.053	482.950	480.375	488.486	493.819	2.567.683	6.405.463	40,09	2,99
Memur	554.603	389.389	387.082	384.372	383.418	2.098.864	5.249.058	39,99	2,44
İşçi	20.860	44.275	44.889	53.015	58.356	221.395	649.292	34,10	0,26
Diğer	46.590	49.286	48.404	51.099	52.045	247.424	507.113	48,79	0,29
III. Mal ve Hizmet Alımları	1.058.671	1.192.957	1.528.206	1.832.848	1.812.957	7.425.639	22.905.423	32,42	8,63
Savunma-Güvenlik	89.447	211.258	435.675	637.001	685.543	2.058.924	8.410.568	24,48	2,39
M.S.B	67.348	144.923	355.977	508.373	551.944	1.628.565	6.783.580	24,01	1,89
Jandarma Genel Komutanlığı	4.837	35.846	49.164	73.125	92.421	255.393	1.033.708	24,71	0,30
Emniyet Genel Müdürlüğü	17.262	30.489	30.534	55.503	41.178	174.966	593.280	29,49	0,20
Sağlık Giderleri	699.281	501.846	408.446	503.009	489.239	2.601.821	6.741.000	38,60	3,03
Yeşil Kart Uygulamasına İlişkin Sağlık Hizmetleri	496.929	242.684	264.693	295.198	319.659	1.619.163	3.850.000	42,06	1,88
İlaç	76.049	96.365	52.102	75.068	64.030	363.614	1.089.414	33,38	0,42
Tedavi ve Sağlık Malzemesi	126.303	162.797	91.651	132.743	105.550	619.044	1.801.586	34,36	0,72
Devlet Boçları Genel Giderleri	0	7.309	7.016	8.664	22.998	45.987	130.000	35,37	0,05
Diğer Mal ve Hizmet Giderleri	269.943	472.544	677.069	684.174	615.177	2.718.907	7.623.855	35,66	3,16
IV. Cari Transferler	5.136.224	5.643.299	6.734.851	6.531.372	6.229.289	30.275.035	69.206.600	43,75	35,20
Görev Zararları	65.750	215.784	186.115	95.655	117.275	680.579	1.551.334	43,87	0,79
KIT Görev Zararları	20.000	120.000	120.000	40.000	62.000	362.000	733.000	49,39	0,42
Mali Kurumlar	39.000	87.110	34.924	34.000	39.000	234.034	611.000	38,30	0,27
Diğer Görev Zararları	6.750	8.674	31.191	21.655	16.275	84.545	207.334	40,78	0,10
Hazine Yardımları	3.571.197	2.944.747	3.131.625	3.864.245	3.760.792	17.272.606	39.912.216	43,28	20,08
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Hazine Yardımları	74.451	74.307	73.353	72.955	76.124	371.190	932.000	39,83	0,43
İşsizlik Sigortası Fonu	74.451	74.307	73.353	72.955	76.124	371.190	932.000	39,83	0,43
Sağlık, Emeklilik ve Sosyal Yardım Giderleri	3.341.001	2.662.995	2.870.973	3.599.998	3.368.802	15.843.769	37.031.000	42,79	18,42
Sosyal Güvenlik Açık Finansmanı	3.006.881	2.302.700	1.565.300	3.069.550	2.778.001	12.722.432	28.804.000	44,17	14,79
Mahallî İdareler	109.123	141.333	134.986	129.401	265.081	779.924	1.235.100	63,15	0,91
Belediyelere Yardım	380	570	150	350	49.555	51.005	50.000	102,01	0,06
Diğer (İl özel İd. ve köyler)	108.743	140.763	134.836	129.051	215.526	728.919	1.185.100	61,51	0,85
Diğer Hazine Yardımları	46.622	66.112	52.313	61.891	50.785	277.723	714.116	38,89	0,32
DFİF	30.000	29.000	30.000	29.000	29.000	147.000	350.000	42,00	0,17
Diğer	16.622	37.112	22.313	32.891	21.785	130.723	364.116	35,90	0,15
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	84.298	8.081	23.782	67.800	7.425	191.386	335.898	56,98	0,22
Hane Halkına Yapılan Transferler	46.619	52.130	116.647	160.221	129.620	505.237	1.101.438	45,87	0,59
Burslar ve Harçlıklar	35.685	38.593	45.552	73.677	76.836	270.343	508.386	53,18	0,31
Eğitim Amaçlı Diğer Transferler	1.710	2.208	52.786	59.402	33.434	149.540	466.521	32,05	0,17
Sağlık Amaçlı Transfer	3.763	3.705	3.416	4.598	4.944	20.426	65.271	31,29	0,02
Yiyecek Amaçlı Transfer	4.970	6.189	13.900	21.790	13.502	60.351	54.894	109,94	0,07
Barınma Amaçlı Transfer	491	1.435	993	754	904	4.577	6.366	71,90	0,01
Tarımsal Destekleme Ödemeleri	185.000	696.065	1.388.887	935.572	715.033	3.920.557	5.400.000	72,60	4,56
Doğrudan Gelir Desteği	0	0	844.000	570.000	0	1.414.000	2.554.000	55,36	1,64
Ürün Destekleme Ödemeleri	50.000	513.000	0	150.000	635.000	1.348.000	1.758.000	76,68	1,57
Hayvancılık Destekleme Ödemeleri	105.000	140.000	528.872	175.000	80.000	1.028.872	731.000	140,75	1,20
Diğer	30.000	43.065	16.015	40.572	33	129.685	357.000	36,33	0,15
Hane Halkına Yapılan Diğer Transferler	5.833	113.093	12.397	13.299	17.391	162.013	632.826	25,60	0,19
Sosyal Amaçlı Transferler	3.282	14.193	23.133	28.305	26.579	95.492	227.791	41,92	0,11
Yurtdışına Yapılan Transferler	35.765	26.843	72.591	55.062	27.915	218.176	654.057	33,36	0,25
Gelirden Ayrılan Paylar	1.138.480	1.572.363	1.779.674	1.311.213	1.427.259	7.228.989	19.391.040	37,28	8,40
V. Sermaye Giderleri	15.692	117.364	797.179	995.948	1.034.222	2.960.405	11.775.030	25,14	3,44
VI. Sermaye Transferleri	29.463	280.574	235.962	140.464	109.368	795.831	2.084.420	38,18	0,93
VII. Borç Verme	319.341	320.461	302.786	469.574	451.877	1.864.039	3.933.510	47,39	2,17
Yurtiçi Borç Verme	319.341	320.461	282.786	419.574	429.877	1.772.039	3.708.510	47,78	2,06
KIT	229.000	224.600	177.500	241.000	210.689	1.082.789	1.577.500	68,64	1,26
Risk Hesabı	0	0	0	17.450	19.500	36.950	590.000	6,26	0,04
Diğer	90.341	95.861	105.286	161.124	199.688	652.300	1.541.010	42,33	0,76
Yurtdışı Borç Verme	0	0	20.000	50.000	22.000	92.000	225.000	40,89	0,11
Kıbrıs	0	0	20.000	50.000	22.000	92.000	225.000	40,89	0,11
VIII. Yedek Ödenekler	0	0	0	0	0	0	1.570.672	0,00	0,00
Faiz Giderleri	4.283.142	4.714.363	4.753.332	4.165.620	1.681.402	19.597.859	56.000.050	35,00	22,79
I. İç Borç Faizi	3.621.818	3.828.329	3.793.296	3.911.475	1.437.203	16.592.121	46.055.000	36,03	19,29
II. Dış Borç Faizi	661.324	884.750	786.241	250.428	244.199	2.826.942	7.066.050	40,01	3,29
III. İskonto ve Kısa Vadeli İşlemlere Ait Faiz	0	1.284	173.795	3.717	0	178.796	2.879.000	6,21	0,21

Ek Tablo 2. Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri Karşılaştırmalı 2007-2008 (Mayıs Sonu)

	2007				2008				Artış Oranı	
	Mayıs	Toplam	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı	Mayıs	Toplam	Bütçe Tahmini	Gerçekleşme Oranı	Mayıs	Toplam
Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	17.688.790	83.493.387	203.500.684	41,0	15.822.827	86.022.673	222.553.217	38,7	-10,5	3,0
Faiz Hariç Bütçe Giderleri	13.070.782	59.828.266	154.769.069	38,7	14.141.425	66.424.814	166.553.167	39,9	8,2	11,0
Personel Giderleri	3.575.461	18.388.219	43.554.730	42,2	3.995.886	20.522.175	48.672.049	42,2	11,8	11,6
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Pr	444.687	2.290.643	5.800.916	39,5	493.819	2.567.683	6.405.463	40,1	11,0	12,1
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.678.407	7.021.336	22.154.275	31,7	1.812.957	7.425.639	22.905.423	32,4	8,0	5,8
Savunma-Güvenlik	593.327	1.751.838	7.576.376	23,1	685.543	2.058.924	8.410.568	24,5	15,5	17,5
Sağlık Giderleri	499.609	2.794.708	6.624.064	42,2	489.239	2.601.821	6.741.000	38,6	-2,1	-6,9
Genel Tedavi ve Sağlık Malzemesi Gid	108.260	686.190	1.735.246	39,5	105.550	619.044	1.801.586	34,4	-2,5	-9,8
Genel İlaç Giderleri	69.593	378.553	974.930	38,8	64.030	363.614	1.089.414	33,4	-8,0	-3,9
Yeşil Kart Sağlık Hizmetleri	321.756	1.729.965	3.913.888	44,2	319.659	1.619.163	3.850.000	42,1	-0,7	-6,4
Devlet Borçları Genel Giderleri	10.286	33.891	59.111	57,3	22.998	45.987	130.000	35,4	123,6	35,7
Diğer Mal ve Hizmet Alım Giderleri	575.185	2.440.899	7.894.724	30,9	615.177	2.718.907	7.623.855	35,7	7,0	11,4
Cari Transferler	5.742.382	26.351.347	63.249.159	41,7	6.243.296	30.289.042	69.206.600	43,8	8,7	14,9
Görev Zararları	93.363	440.512	1.401.345	31,4	117.275	680.579	1.551.334	43,9	25,6	54,5
KİT' Görev Zararları	60.000	250.000	699.891	35,7	62.000	362.000	733.000	49,4	3,3	44,8
Mali Kurumlar	22.000	119.000	376.432	31,6	39.000	234.034	611.000	38,3	77,3	96,7
Diğer Görev Zararları	11.363	71.512	325.022	22,0	16.275	84.545	207.334	40,8	43,2	18,2
Hazine Yardımları	2.707.169	14.863.513	36.273.127	41,0	3.760.792	17.272.606	39.912.216	43,3	38,9	16,2
Sosyal Güvenlik Kuruluşlarına Hazine Ya	-69.392	318.608	807.545	39,5	76.124	371.190	932.000	39,8	-209,7	16,5
İşsizlik Sigorta Fonu	-69.392	318.608	807.545	39,5	76.124	371.190	932.000	39,8	-209,7	16,5
Sağlık, Emeklilik ve Sosyal Yardım Gide	2.499.000	13.582.301	33.063.333	41,1	3.368.802	15.843.769	37.031.000	42,8	34,8	16,7
Sosyal Güvenlik Açık Finansmanı	1.994.319	10.720.841	25.823.450	41,5	2.778.001	12.722.432	28.804.000	44,2	39,3	18,7
Mahalli İdarelere Hazine Yardımları	188.736	696.690	1.706.350	40,8	265.081	779.924	1.235.100	63,1	40,5	11,9
Diğer Hazine Yardımları	88.825	265.914	695.899	38,2	50.785	277.723	714.116	38,9	-42,8	4,4
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yap	225.196	399.579	681.416	58,6	7.425	191.386	335.898	57,0	-96,7	-52,1
Hane Halkına Yapılan Transferler	86.101	425.679	994.286	42,8	129.620	505.237	1.101.438	45,9	50,5	18,7
Tarımsal Amaçlı Transferler	1.526.504	3.744.485	5.555.090	67,4	729.040	3.934.564	5.400.000	72,9	-52,2	5,1
Ürün Destekleme Ödemeleri	1.195.047	1.466.256	1.708.455	85,8	635.000	1.348.000	1.758.000	76,7	-46,9	-8,1
Hayvancılık Destekleme Ödemeleri	280.000	610.000	740.690	82,4	80.000	1.028.872	731.000	140,7	-71,4	68,7
Diğer Tarımsal Amaçlı Transferler	51.457	1.668.229	3.105.945	53,7	14.040	1.557.692	2.911.000	53,5	-72,7	-6,6
Hane Halkına Yapılan DiğerTransferler	7.952	135.313	617.967	21,9	17.391	162.013	632.826	25,6	118,7	19,7
Sosyal Amaçlı Transferler	2.903	11.672	67.400	17,3	26.579	95.492	227.791	41,9	815,6	718,1
Yurtdışına Yapılan Transferler	35.135	165.428	500.571	33,0	27.915	218.176	654.057	33,4	-20,5	31,9
Gelirden Ayrılan Paylar	1.058.059	6.165.166	17.157.957	35,9	1.427.259	7.228.989	19.391.040	37,3	34,9	17,3
Mahalli İdare Payları	848.661	4.787.504	13.285.805	36,0	1.144.991	5.744.086	15.059.000	38,1	34,9	20,0
Fonlara Verilen Paylar	172.555	1.054.026	3.223.685	32,7	235.422	1.285.214	3.822.378	33,6	36,4	21,9
Diğer Paylar	36.843	323.636	648.467	49,9	46.846	199.689	509.662	39,2	27,2	-38,3
Sermaye Giderleri	859.426	3.193.182	12.915.236	24,7	1.034.222	2.960.405	11.775.030	25,1	20,3	-7,3
Sermaye Transferleri	522.261	1.237.152	3.542.631	34,9	109.368	795.831	2.084.420	38,2	-79,1	-35,7
Yurtiçi Sermaye Transferleri	508.926	1.220.327	3.354.759	36,4	109.368	780.844	1.862.447	41,9	-78,5	-36,0
Yurtdışı Sermaye Transferleri	13.335	16.825	187.872	9,0	0	14.987	221.973	6,8	-100,0	-10,9
Borç Verme	248.158	1.346.387	3.552.122	37,9	451.877	1.864.039	3.933.510	47,4	82,1	38,4
Yurtiçi Borç Verme	218.158	1.292.532	3.267.122	39,6	429.877	1.772.039	3.708.510	47,8	97,0	37,1
Yurtdışı Borç Verme	30.000	53.855	285.000	18,9	22.000	92.000	225.000	40,9	-26,7	70,8
Yedek Ödenekler	0	0	0	0	0	0	1.570.672	0,0		
Faiz Giderleri	4.618.008	23.665.121	48.731.615	48,6	1.681.402	19.597.859	56.000.050	35,0	-63,6	-17,2

Ek Tablo 3. Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri Karşılaştırmalı 2007-2008
(Mayıs Sonu)

	2008 Mayıs	2007 Mayıs	Artış (%)	2008 Bütçede Ön Görülen	2007 Yılsonu	2008 Bütçeye Göre Gerçekleşen (%)	2007 Yılsonuna Göre Gerçekleşen (%)
Merkezi Yönetim Gelirleri	83.962.428	80.149.514	4,76	204.556.459	189.617.246	41,05	42,27
Genel Bütçe Gelirleri	81.298.974	77.963.008	4,28	199.410.938	184.235.392	40,77	42,32
I-Vergi Gelirleri	70.060.276	59.223.613	18,30	171.206.312	152.831.736	40,92	38,75
Gelir, Kar ve Sermaye Kazanç. Üz. Al. Ver.	23.658.222	19.023.869	24,36	52.600.000	48.197.403	44,98	39,47
Gelir Vergisi	16.119.914	13.164.312	22,45	38.100.000	34.446.780	42,31	38,22
Beyana Dayanan Gelir Vergisi	912.253	776.916	17,42	1.512.910	1.505.819	60,30	51,59
Basit Usulde Gelir Vergisi	113.699	111.751	1,74	214.798	197.097	52,93	56,70
Gelir Vergisi Tevkifatı	14.511.400	11.761.707	23,38	35.141.082	31.678.554	41,29	37,13
Gelir Geçici Vergisi	582.562	513.938	13,35	1.231.210	1.065.310	47,32	48,24
Kurumlar Vergisi	7.538.308	5.859.557	28,65	14.500.000	13.750.623	51,99	42,61
Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi	525.716	-50.516	-1.140,69	220.000	156.122	238,96	-32,36
Kurumlar Vergisi Tevkifatı	81.073	-54.242	249,47	16.000	42.494	506,71	-127,65
Kurumlar Geçici Vergisi	6.931.519	5.964.315	16,22	14.264.000	13.552.007	48,59	44,01
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	1.922.970	1.640.843	17,19	4.029.000	3.645.419	47,73	45,01
Veraset ve Intikal Vergisi	37.226	53.648	-30,61	152.000	124.603	24,49	43,06
Motorlu Taşıtlar Vergisi	1.885.744	1.587.195	18,81	3.877.000	3.520.816	48,64	45,08
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	26.696.947	24.053.937	10,99	71.382.312	63.589.293	37,40	37,83
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	7.080.601	6.691.978	5,81	17.652.000	16.792.632	40,11	39,85
Özel Tüketim Vergisi	16.121.083	14.309.456	12,66	44.719.366	39.110.505	36,05	36,59
Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin ÖTV	9.329.424	8.010.068	16,47	25.638.366	22.051.751	36,39	36,32
Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin ÖTV	1.681.774	1.376.109	22,21	4.611.000	4.293.326	36,47	32,05
Kolalı Gazoz, Alkollü İç. Ve Tüt Mam.	4.703.009	4.505.162	4,39	13.207.000	11.720.469	35,61	38,44
Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin ÖTV	406.876	418.117	-2,69	1.263.000	1.044.959	32,22	40,01
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	1.546.153	1.302.843	18,68	3.975.946	3.149.139	38,89	41,37
Mal ve Hizmetlerden Alınan Diğer V.	1.949.110	1.749.660	11,40	5.035.000	4.537.017	38,71	38,56
Uluslararası Ticaret ve Muame. Al. Ver.	13.970.783	11.076.489	26,13	33.502.000	28.970.325	41,70	38,23
Gümrük Vergileri	1.214.706	1.006.128	20,73	2.952.000	2.440.591	41,15	41,22
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	12.737.901	10.055.112	26,68	30.500.000	26.492.642	41,76	37,95
Diğer Dış Ticaret Gelirleri	18.176	15.249	19,19	50.000	37.092	36,35	41,11
Damga Vergisi	1.668.833	1.503.017	11,03	4.200.000	3.641.947	39,73	41,27
Harçlar	2.124.721	1.905.838	11,48	5.400.000	4.741.541	39,35	40,19
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Ver.	17.800	19.620	-9,28	93.000	45.808	19,14	42,83
II-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.439.415	5.231.845	-15,15	8.978.314	7.903.902	49,45	66,19
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	623.298	586.001	6,36	1.687.000	1.468.088	36,95	39,92
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	2.871.720	3.749.287	-23,41	4.247.707	4.454.737	67,61	84,16
Kurumlar Karları	454.734	474.840	-4,23	1.715.807	918.321	26,50	51,71
Kira Gelirleri	291.139	269.344	8,09	792.000	680.612	36,76	39,57
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	198.524	152.373	30,29	535.800	382.144	37,05	39,87
III-Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gel.	418.958	248.030	68,91	801.520	1.801.328	52,27	13,77
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	336	12		0	51.820		0,02
Özel Gelirler	418.622	248.018	68,79	801.520	1.749.508	52,23	14,18
IV-Faizler, Paylar ve Cezalar	6.296.368	7.322.741	-14,02	14.118.022	15.621.495	44,60	46,88
Faiz Gelirleri	1.507.826	2.315.169	-34,87	2.225.152	4.615.880	67,76	50,16
Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	2.942.686	2.321.283	26,77	6.393.236	5.438.273	46,03	42,68
Devlet Payları	95.334	69.427	37,32	240.000	216.235	39,72	32,11
Genel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	2.847.352	2.251.856	26,44	6.153.236	5.222.038	46,27	43,12
Para Cezaları	1.255.385	1.629.370	-22,95	3.399.900	3.675.028	36,92	44,34
Yargı Para Cezaları	70.835	63.874	10,90	162.580	159.837	43,57	39,96
İdari Para Cezaları	379.465	247.568	53,28	657.291	711.427	57,73	34,80
Vergi Cezaları	758.124	1.272.420	-40,42	2.557.218	2.687.174	29,65	47,35
Diğer Para Cezaları	46.961	45.508	3,19	22.811	116.590	205,87	39,03
Diğer Çeşitli Gelirler	590.471	1.056.919	-44,13	2.099.734	1.892.314	28,12	55,85
V-Sermaye Gelirleri	83.957	5.936.779	-98,59	4.306.770	6.076.931	1,95	97,69
Taşınmaz Satış Gelirleri	83.609	99.384	-15,87	401.300	231.148	20,83	43,00
Taşınır Satış Gelirleri	348	-4.576	107,60	5.470	3.812	6,36	-120,04
Diğer Sermaye Satış Gelirleri	0	5.841.971		3.900.000	5.841.971	0,00	100,00
Özel Bütçeli İdarelerin Gelirleri	1.557.443	1.351.730	15,22	3.417.133	3.795.238	45,58	35,62
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri	1.106.011	834.776	32,49	1.728.388	1.586.616	63,99	52,61

Ek Tablo 4. 2008 Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre % Dağılımı (Mayıs Sonu)

4 a)

	Personel Gid.	SGK Prim Öd.	Mal ve Hiz. Al.	Faiz Harc.	Cari Trans.	Sermaye Gid.	Sermaye Trans.	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	7,1	0,8	2,2	65,1	23,0	0,3	1,1	0,4	100
Savunma Hizmetleri	54,3	6,3	39,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	100
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	71,6	7,3	17,5	0,0	0,0	3,6	0,0	0,0	100
Ekonomik İşler ve Hizmetler	14,3	2,2	4,5	0,0	52,1	16,1	0,5	10,3	100
Çevre Koruma Hizmetleri	51,0	7,0	8,1	0,0	0,0	0,9	33,0	0,0	100
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	0,5	0,1	0,3	0,0	63,2	8,8	27,0	0,0	100
Sağlık Hizmetleri	47,1	7,2	41,4	0,0	0,1	4,1	0,0	0,0	100
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	61,6	8,6	11,7	0,0	8,9	6,2	0,4	2,7	100
Eğitim Hizmetleri	64,7	8,3	12,1	0,0	4,8	4,7	0,3	5,0	100
Sosyal Gv.ve Sosyal Yardımlar	0,5	0,1	0,9	0,0	98,3	0,1	0,0	0,0	100

4 b)

	Personel Gid.	SGK Prim Öd.	Mal ve Hiz. Al.	Faiz Harc.	Cari Trans.	Sermaye Gid.	Sermaye Trans.	Borç Verme
Genel Kamu Hizmetleri	10,4	9,0	9,0	100,0	22,9	3,0	42,3	6,9
Savunma Hizmetleri	11,1	10,4	22,1	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	17,8	14,5	12,0	0,0	0,0	6,2	0,0	0,0
Ekonomik İşler ve Hizmetler	7,4	8,9	6,4	0,0	18,2	57,7	7,2	58,6
Çevre Koruma Hizmetleri	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	3,4	0,0
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	0,0	0,0	0,1	0,0	2,5	3,6	40,7	0,0
Sağlık Hizmetleri	11,0	13,4	26,6	0,0	0,0	6,6	0,0	0,0
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	4,3	4,8	2,3	0,0	0,4	3,0	0,7	2,0
Eğitim Hizmetleri	37,3	38,4	19,3	0,0	1,9	19,0	5,0	32,1
Sosyal Gv.ve Sosyal Yardımlar	0,4	0,4	2,1	0,0	54,1	0,5	0,7	0,3
TOPLAM	100	100	100	100	100	100	100	100

Ek Tablo 5. Genel Bütçe Finansmanı (Mayıs Sonu)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs
FAİZ DIŞI DENGİ	3.879.409	8.965.871	8.210.166	12.067.371	17.488.732
BÜTÇE DENGESİ	-403.733	-31.634	-5.540.671	-5.849.086	-2.109.123
BÜTÇE EMANETLERİ	1.283.528	-1.086.134	-1.234.121	-1.131.630	-1.277.054
DİĞER EMANETLER	-1.432.399	-736.400	-1.504.497	-681.785	-409.841
AVANSLAR	935.814	851.681	211.243	197.263	79.472
Nakit Dengesi	383.210	-1.002.487	-8.068.046	-7.465.238	-3.716.546
Hazine Finansmanı	-383.210	1.002.487	8.068.046	7.465.238	3.716.546
Toplam Net Borçlanma (Borçlanma eksi geri ödeme)	1.891.361	4.657.815	5.765.077	8.472.389	7.012.714
Yapılan Borçlanmaların toplamı	8.327.310	15.537.429	21.227.182	33.704.143	41.364.249
İç Borçlanma	7.167.997	14.266.598	18.687.985	30.277.607	32.925.646
Tahvil	5.566.997	11.750.598	15.340.985	25.649.607	28.297.646
Bono	1.601.000	2.516.000	3.347.000	4.628.000	4.628.000
Dış Borçlanma	1.159.313	1.270.831	2.539.197	3.426.536	8.438.604
Anapara Geri Ödemeleri Toplamı	-6.435.949	-10.879.614	-15.462.104	-25.231.754	-34.351.535
İç Borçlanma	-4.226.664	-8.051.927	-10.478.559	-19.671.755	-28.375.777
Tahvil	-1.154.664	-4.188.927	-4.344.559	-12.894.970	-21.598.992
Bono	-3.072.000	-3.863.000	-6.134.000	-6.776.785	-6.776.785
Dış Borçlanma	-2.209.285	-2.827.687	-4.983.545	-5.559.999	-5.975.759
Borçlanma Dışı Diğer Finansman	90.365	79.024	116.137	187.504	193.775
Özelleştirme Gelirlerinden					
Hazineye Aktarılan	63.795	63.795	63.795	63.795	63.795
Net Borç Verme (-)	-26.570	-15.229	-52.342	-123.709	-129.980
Kasa hareketi (- giriş, + çıkış)	-2.364.936	-3.734.353	2.186.832	-1.194.656	-3.489.943
Kaynak : Hazine Müsteşarlığı					

Ek Tablo 6. Merkezi Yönetim Borç Stokunun Kompozisyonu (Mayıs Sonu)

(milyon YTL)	Merkezi Yönetim Borç Stoku (2007 Sonu)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Ocak 2008)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Şubat2008)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Mart2008)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Nisan2008)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Mayıs2008)	%
İç Borç Stokunun Yapısı	255.310	100,0	258.468	100,0	262.019	100,0	266.477	100,0	268.794	100,0	261.317	100,0
<i>Kağıdı Elinde Tutanlar Açısından</i>	255.310	100,0	258.468	100,0	262.019	100,0	266.477	100,0	268.794	100,0	261.317	100,0
Kamuya	66.876	26,2	67.423	26,1	68.499	26,1	69.038	25,9	69.120	25,7	67.488	25,8
Piyasaya	188.434	73,8	191.044	73,9	193.519	73,9	197.439	74,1	199.674	74,3	193.829	74,2
<i>Faiz Yapısı Açısından</i>	255.310	100,0	258.468	100,0	262.019	100,0	266.477	100,0	268.794	100,0	261.317	100,0
Sabit Faizliler	128.148	50,2	131.184	50,8	135.278	51,6	138.386	51,9	136.920	50,9	138.354	52,9
Değişken Faizliler	127.162	49,8	127.284	49,2	126.741	48,4	128.091	48,1	131.874	49,1	122.963	47,1
<i>Döviz Kompozisyonu açısından</i>	255.310	100,0	258.468	100,0	262.019	100,0	266.477	100,0	268.794	100,0	261.317	100,0
Türk Lirası Cinsinden	229.168	89,8	232.109	89,8	236.761	90,4	238.756	89,6	241.152	89,7	240.100	91,9
Döviz Cinsinden	24.931	9,8	25.132	9,7	24.007	9,2	26.316	9,9	26.250	9,8	19.907	7,6
Döviz Endeksli TL	1.211	0,5	1.226	0,5	1.251	0,5	1.405	0,5	1.391	0,5	1.309	0,5
Dış Borç Stokunun Yapısı	78.168	100,0	78.179	100,0	79.737	100,0	86.569	100,0	85.937	100,0	85.154	100,0
<i>Faiz Yapısı açısından</i>	78.168	100,0	78.179	100,0	79.737	100,0	86.569	100,0	85.937	100,0	85.154	100,0
Sabit Faizliler	57.731	73,9	57.688	73,8	59.584	74,7	64.345	74,3	63.920	74,4	60.136	70,6
Değişken Faizliler	20.437	26,1	20.491	26,2	20.154	25,3	22.224	25,7	22.017	25,6	25.018	29,4
Toplam Borç Stokunun Yapısı	333.478	100,0	336.646	100,0	341.756	100,0	353.046	100,0	354.730	100,0	346.471	100,0
<i>Kağıdı Elinde Tutanlar Açısından</i>												
Kamuya	66.876	20,1	67.423	20,0	68.499	20,0	69.038	19,6	69.120	19,5	67.488	19,5
Piyasaya (1)	266.602	79,9	269.223	80,0	273.257	80,0	284.008	80,4	285.610	80,5	278.983	80,5
<i>Faiz Yapısı Açısından</i>	333.478	100,0	336.646	100,0	341.756	100,0	353.046	100,0	354.730	100,0	346.471	100,0
Sabit Faizliler	185.879	55,7	188.872	56,1	194.861	57,0	202.732	57,4	200.840	56,6	198.490	57,3
Değişken Faizliler	147.599	44,3	147.775	43,9	146.895	43,0	150.315	42,6	153.891	43,4	147.981	42,7
<i>Döviz Kompozisyonu açısından</i>	333.478	100,0	336.646	100,0	341.756	100,0	353.046	100,0	354.730	100,0	346.471	100,0
Türk Lirası Cinsinden	229.168	68,7	232.109	68,9	236.761	69,3	238.756	67,6	241.152	68,0	240.100	69,3
Döviz Cinsinden	103.099	30,9	103.311	30,7	103.744	30,4	112.885	32,0	112.187	31,6	105.061	30,3
Döviz Endeksli TL	1.211	0,4	1.226	0,4	1.251	0,4	1.405	0,4	1.391	0,4	1.309	0,4
<i>İç Borç Stokunun Ortalama Vadesi (Ay)</i>	25,7		24,9		24,4		23,4		23,5		23,3	
<i>İç Borçlanmanın Ortalama Vadesi (Ay)*</i>	22,0		21,2		27,6		20,4		30,7		28,1	
<i>İç Borç İhaleleri Ortalama Faiz Oranı % (2)*</i>	16,52		16,23		16,72		17,49		18,28		19,57	

*2007 Aralık ayı verileri kullanılmıştır

(1) Dış Borç Stokunun tamamının piyasaya olduğu varsayılmıştır.

(2) İskontolu Satışlar

Kaynak: www.hazine.gov.tr